

Faludy-díjat kapott a mozigépész

Lengyel Zoltáné az elismerés 2010-ben

Október 12-én Pukánszky Béla oktatási rektorhelyettes Lengyel Zoltánt, az SZTE BTK Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék posztgraduális hallgatóját, egyben óraadó tanárát Faludy György-díjjal tüntette ki. Az elismerés átadását megelőzően Fried István professor emeritus meleg szavakkal méltatta Lengyel Zoltán eddigi munkásságát és Könyvhétre megjelent kötetét, a Csillagbörtönt.

A Faludy-díjat maga az írófejedelem alapította a kilencvenes évek elején, hazatérését követő első nagy irodalmi estjén Szegeden olyan, a szegedi egyetemen tanuló fiatal írók számára, akik irodalmi munkásságuk folytán méltóak az elismerésre, mert a magyar költészet kutatásában és művelésében kiemelkedő teljesítményt nyújtanak. Az elismeréshez csatlakozott az azóta megszűnt Magyar Világ Kiadó és az egyetem is. A háromfős kuratóriumot Fried István vezeti, amely minden évben áttekinti az

egyetemmel jogviszonyban állók szépirodalmi műveit. A kitüntetést számos SZTE-n tanuló és/vagy doktori iskolát végző irodalmár vehette át – jó páran az erdélyi vagy vajdasági magyar irodalom képviselőiként –, többen az Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék hallgatóiként vagy doktoranduszaiaként.

1993-ban Kelemen Zoltán, Győrei Zsolt és Szaffkó Péter (KLTE) kapta meg az elismerést, majd Bíró-Balogh Tamás (1996), Schlachtovszky Csaba (1998), Or-

Lengyel Zoltán nem csak szórakozni jár a Grand Café-ba

bán János Dénes (1999), Lövetei Lázár László (2001), Grecsó Krisztián (2002), Nagy Koppány Zolt (2003), Orcsik Roland (2004), Kollár Árpád (2006), Lanczkor Gábor (2008) és végül tavaly Lázár Bence András.

Fried István szeretettel méltatta Lengyel Zoltán eddigi munkásságát, mellyel nemcsak a kötetet, hanem fordítóit, könyvszerkesztőit és tanszéki munkáját is dicsérte: „Csillagbörtön című kötete mellett értekező prózájával, konkrét szépirodalmi vagy általános emberi kér-

désekkel foglalkozó esszéivel, oktatói és szerkesztői tevékenységével érdemelte ki az elismerést” – mondta a Faludy-díj kuratóriumának elnöke. Ahogy Pukánszky Béla is kiemelte, a professzor nem tud úgy megszólalni, hogy hallgatóságát egyúttal ne tanítsa is, a dicsérő szavaktól elindulva a nagyrészt a saját képviselőiből álló résztvevők rögtönzött irodalomtörténeti áttekintést kaptak a 20. századi fiatal író- és irodalomtudós generáció munkásságáról és tevékenységéről. Fried azt is kiemelte, Lengyel frissen megjelent kötete máris az irodalmi élet fontos munkája lett, az a mű él ugyanis, amelyről beszélnek. A Csillagbörtön pedig jó és rossz kritikákat egyaránt kapott – a lényeg azonban, hogy szó van róla.

Lengyel Zoltán 1982-ben született Püspökladányban, 2001-ben kezdte meg az angol, 2003-ban az összehasonlító irodalomtudományi, 2004-ben a magyar szakot a SZTE-n. A komparatiztika doktori iskola elvégzése mellett óraadó az Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszéken (fokozatot még nem szerzett), ezenkívül a Metanoia Artopédia színházi társulat színésze és dramaturgia, fordítóként tevékenykedik, valamint a Grand Café mozigépésze.

– Mit jelent számodra, hogy ezúttal te kaptad a Faludy-díjat?

– Nagy megtiszteltetés, hogy a költő születésének századik évfordulóján én vehettem át ezt a díjat, örülök neki és köszönöm.

– Ez volt az első irodalmi elismerésed?

– Igen, de még nem is lehetett volna nagyon mire díjat adni. Kicsi vagyok még.

– A Faludy-díjat a Csillagbörtönre kaptad vagy eddigi munkásságod elismeréséül?

– Fried tanár úr elmondta, hogy szépirodalmi munkásságomért, azaz a kötetért; az úgynevezett tudományos tevékenységemért, azaz az esszészzerű publikációkért és a tanzéki kiadványok (Szövegek között) szerkesztéséért, valamint óraadói munkámért.

– Hogyan kezdted el irodalommal foglalkozni?

– Sokat olvastam. Amikor a gimnáziumban döntést kellett hozni, hogy milyen irányba mozduljak tovább, az angol szakot választottam. Kicsit sodródós döntés volt, mert jól tudtam angolul, és ez volt a legegyszerűbb, az angolszász irodalom annyira nem is foglalkoztató, inkább oroszokat olvastam és sok német anyanyelvű szerzőt. Az osztrák hagyomány elég fontos volt számomra, Kafka, Hermann Broch, Thomas Bernhard. Ami az angolszász hagyományból fontos és a kötetben is látszódik, Samuel Beckett, de ezenkívül nem foglalkoztam ezzel sokat fanatikus szinten.

– Mióta jelennek meg írásaid?

– Nem igazán publikáltam folyóiratokban, nem vagyok híve annak, hogy itt-ott szétszórjak apró morszákat. Éppen ezért is montázszerű szerkesztési elv jellemzi a Csillagbörtönt, de elég organikusnak kapcsolódnak egymásba a szövegek; nagyobb egységek vannak benne, mint amelyek folyóiratokban megjelenhettek volna.

– Dolgozol-e az újabb kötetben?

– Igen, de arról nem beszélek, még nagyon kezdeti fázisban van, elég örült könyvnek tervezem, ennél sokkal örültebbnek.

– A Metanoival folytatott munkád eredményeképp elképzelhető-e, hogy a későbbiekben a színház felé fordulsz?

Néhány éven belül színházi darabot is rendezne

– Végül is már megtörtént, a Kalligram közölte egy írásomat Jelles András Nevető emberéről. Nem vagyok színházkritikus, de talán ott már megjelent az a tapasztalat, amit belülről is megéltem egy produkció létrehozása közben. Hivatásszerűen azonban nem szeretnék ezzel foglalkozni. A Csillagbörtönben is megjelent egy színpadi játék, amelyben – ha összehasonlítjuk a kortárs drámákkal – nagyon aprólékosak az instrukciók. A gyakorlatban is tudom, hogy technikailag mit hogy lehet megoldani. Egy rendezőnek az jelenthet problémát a darabomban – de nem is szeretném, hogy bárki megrendezze rajtam kívül –, hogy nincs meg a szabadsága, azt gondolhatja, hogy nem lehet vele variálni.

Már készül az új kötet, ami jóval „örültebb” lesz, mint a korábbi

– Ez azt jelenti, hogy vannak rendezői ambícióid?

– Nem ambíció, ha valaki ezt létre tudja hozni, az én vagyok. Más nem is fogja megcsinálni. Erre pénzt kellene szerezni, ráadásul egy színházi produkció létrehozása egész embert kívánó feladat, erre most nincs kapacitásom, de remélem, néhány éven belül lesz.

■ Szekeres Nikoletta